

RESSÒ DE LA PARAULA

Expectació (II)

Expectació, això tan necessari per viure l'Advent, i tota la nostra fe, és més que «espera». És desig, anhel, ànsia. L'expectació neix de la consciència d'una necessitat, i creix en la mesura que aquesta necessitat és més urgent i la convicció és més certa que aquesta necessitat pot ser satisfeta.

La gent viu moltes menes d'expectació. Pràcticament tota la vida és plena d'aquesta experiència: anhelar coses i buscar-les. Si no hi hagués expectació moriríem.

Però ens hem de preguntar si encertem o no a l'hora d'anelar alguna cosa. Una cosa és l'expectació d'un premi quan juguem a la loteria, o de l'alumne davant d'un examen, o del malalt davant d'un tractament, o del que va a comprar davant la perspectiva que rebaixin els preus, o del votant que guanyi el seu partit... i una altra cosa és l'expectació davant de la perspectiva de l'experiència d'estimar i de ser estimat.

El secret és descobrir les necessitats més reals, més autèntiques, urgents i profundes. Algunes són molt clares i les reflecteixen les enquestes d'opinió, com ara solucionar l'atur. N'hi ha d'altres que no solen aparèixer en aquests estudis, tot i ser molt urgents, com ara solucionar el greu problema de l'educació integral (escola, família, cultura, etc.); més aviat les enquestes reflecteixen que en aquest àmbit hi ha un considerable grau de satisfacció.

L'expectació que permet descobrir el sentit de l'Advent té a veure també amb l'atur, la carestia econòmica, la necessitat de salut, l'educació i la bona política. Però és més profunda i més autèntica. Aquesta expectació es desvetlla quan la nostra mirada és més realista i ens veiem amb l'anhel de veritat, sentit, justícia, amor, vida...

Fa uns quants dies que llegíem a la premsa que l'any passat s'havia aconseguit el rècord a Espanya del nombre de suïcidis: 3.941, fet que significa una mitjana d'11 cada dia. És la principal causa de mort no natural. A Catalunya, l'augment del nombre de suïcidis va ser del 3,9%. I el que és més preocupant: el nombre creixent de suïcidis entre adolescents i joves. Sabem que molts d'aquests casos es deuen a causes psíquiques. De fet, els psiquiatres constaten el creixement de malalties psíquiques entre els adolescents i joves. Però no podem oblidar que l'ambient, l'estil de vida, la cultura, l'educació, l'entorn, influeixen decisivament en la majoria dels casos de desequilibris psíquics. Les crisis, els conflictes, posen al descobert les mancances i necessitats profundes, com hem pogut comprovar aquest any.

És en aquestes zones que limiten les mancances psíquiques i les necessitats espirituals on més fàcilment es descobreix la gran expectació de l'Advent.

L'Advent és expectació de ser salvats. Per això, l'Advent no té sentit per a aquell que no reconeix i desitja salvació. És el temps en què se senten profetes que obren els ulls, les orelles dels que viuen cecs o enlluernats o dels que estan atordits per sorolls i «músiques celestials». És el temps del descobriment de la nostra realitat sense dissimulacions, encara que de vegades faci mal.

La sort és que aquest descobriment no és més que el pas necessari cap a l'esperança.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

La millor notícia que el nostre món pot rebre

Som cridats a estimar com Déu ens estima. Aquesta és la millor notícia que el nostre món pot rebre: una Església, uns cristians, unes persones, que fan de l'amor l'eix i el motor de les seves vides, persones més promptes a perdonar i a comprendre que a jutjar, persones que cada matí paren l'orella i obren el cor per oferir consol i amor, persones que

saben donar gratuïtament el que han rebut gratuïtament, persones de cor net, humils, que volen escampar aquesta Bona Notícia arreu.

«La fidelitat i l'amor es trobaran, s'abraçaran la bondat i la pau... La justícia anirà al seu davant i la pau li seguirà les petjades» (Psm 84).

Faig una invitació a lluitar contra el mal, a vetllar per tal de renovar cons-

tantment l'opció per la vida, pel Regne de Déu; aquest Regne que consisteix en «la justícia, la pau i el goig de l'Esperit Sant» (Rm 14,17).

Ens sabem continuadors de la missió d'Aquell a qui seguim: Jesucrist, que va ser ungit i enviat a «portar la Bona Nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits» (Lc4,18).

Un programa que omple de joia i vida a qui s'hi endinsa.

Gràcies Organyà per deixar ressonar l'amor, des de les teves homilies, segle rere segle.

Margarita Bofarull, rscj
Fragment inicial de la seva «Homilia religiosa d'Organyà, 2020» en el context de la Fira del Llibre del Pirineu. Organyà, setembre 2020

ECO DE LA PALABRA

Expectación (II)

Expectación, eso tan necesario para vivir el Adviento, y toda nuestra fe, es algo más que «espera». Es deseo, anhelo, ansia. La expectación nace de la conciencia de una necesidad, y crece en la medida en que esa necesidad es más acuciante y la convicción es más cierta de que esa necesidad puede ser satisfecha.

La gente vive muchas clases de expectación. Prácticamente toda la vida está llena de esta experiencia: anhelar cosas y buscarlas. Si no existiera expectación moriríamos.

Pero nos hemos de preguntar si acertamos o no a la hora de anhelar algo. Una cosa es la expectación de un premio cuando jugamos a la lotería, o del alumno ante un examen, o del enfermo ante un tratamiento, o del que va a la compra ante la perspectiva de que bajen los precios, o del votante de que gane su partido... y otra cosa es la expectación ante la perspectiva de la experiencia de amar y ser amado.

El secreto está en descubrir las necesidades más reales, más auténticas, urgentes y profundas. Algunas son muy claras y las reflejan las encuestas de opinión, como, por ejemplo, solucionar el paro. Hay otras que no suelen aparecer en estos estudios, aun siendo muy urgentes, como, por ejemplo, solucionar el grave problema de la educación integral (escuela, familia, cultura, etc.); más bien las encuestas reflejan que en este ámbito existe un considerable grado de satisfacción.

La expectación que permite descubrir el sentido del Adviento tiene que ver también con el paro, la carestía económica, la necesidad de salud, la educación y la buena política. Pero es más profunda y auténtica. Esa expectación se despierta cuando nuestra mirada es más realista y nos vemos anhelantes de verdad, sentido, justicia, amor, vida...

Hace unos días leíamos en la prensa que el año pasado se había alcanzado el récord en España del número de suicidios: 3.941, lo que significa una media de 11 al día. Es la principal causa de muerte no natural. En Cataluña el aumento del número de suicidios fue del 3,9%. Y lo que es más preocupante: el creciente número de suicidios entre adolescentes y jóvenes. Sabemos que muchos de estos casos se deben a causas psíquicas. De hecho los psiquiatras constatan el crecimiento de enfermedades psíquicas entre los adolescentes y jóvenes. Pero no podemos olvidar que el ambiente, el estilo de vida, la cultura, la educación, el entorno, influyen decisivamente en la mayoría de los casos de desequilibrios psíquicos. Las crisis, los conflictos, ponen al descubierto las carencias y necesidades profundas, como hemos podido comprobar este año.

Es en estas zonas que limitan las carencias psíquicas y las necesidades espirituales donde más fácilmente se descubre la gran expectación del Adviento.

El Adviento es expectación de ser salvados. Por eso, el Adviento no tiene sentido para aquel que no reconoce y anhela salvación. Es el tiempo en que se escuchan profetas que abren los ojos, los oídos de quienes viven ciegos o deslumbrados o de quienes están aturdidos por ruidos y «músicas celestiales». Es el tiempo del descubrimiento de nuestra realidad sin disimulos, aunque a veces duela.

La suerte está en que este descubrimiento no es más que el paso necesario hacia la esperanza.

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

Ingrés al catecumenat

Diumenge 21 de novembre, festivitat de Crist Rei, a la Casa de l'Església, tres catecúmens de les parròquies de Santa Maria de la Palma de Cervelló; de Sant Miquel Arcàngel, de Molins de Rei; i dels Sants Just i Pastor de Sant Just Desvern van iniciar el catecumenat mitjançant el ritu d'ingrés. Va tenir lloc en el marc d'una celebració de la Paraula, presidida pel bisbe Agustí, durant la qual es va fer lliurament a cadascú del llibre dels evangelis. A aquest

ritu, van ser acompanyats pels rectors de les seves respectives parròquies, els seus garants, és a dir, els acompanyants en el seu procés catecumenal, i altres fidels de les seves comunitats cristianes. Abans d'aquesta celebració, van rebre una catequesi sobre la fe, posant de relleu la figura d'Abraham i, en un moment d'acollida i diàleg, van compartir les seves motivacions per demanar el baptisme i formar part plenament de la família de l'Església.

L'estel de la Mare de Déu s'il·lumina a la Sagrada Família

La segona torre més alta de la basílica estarà coronada per un gran estel lluminós,

tal com volia Antoni Gaudí. L'acte central de la inauguració d'aquesta torre dedicada a Maria tindrà

lloc el proper 8 de desembre, festivitat de la Immaculada Concepció, amb l'eucaristia de les 18 h, que presidirà el cardenal Joan Josep Omella i concelebraran altres bisbes, entre els quals, els auxiliars de Barcelona i també el bisbe Agustí Cortés. Posteriorment, a les 19.15 h hi haurà l'acte de benedicció de la Torre de la Mare de Déu i, finalment, l'encesa de l'estel que il·luminarà la ciutat de Barcelona. Aquest moment es podrà seguir des del carrer de la Marina o de manera telemàtica.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Resem perquè tots prenguem decisions valentes a favor d'un estil de vida sobri i ecosostenible, alegrant-nos pels joves que estan compromesos amb ell» (1 de setembre).

@Pontifex: «En el principi està l'Amor, l'amor de Déu. Tot el que és vida, tot el bell, el bo i la veritat ve d'allí, de Déu que és amor, com del cor i del si d'una mare neix la vida humana, i com Jesús, Amor fet carn, va néixer del cor i del si d'una Mare» (2 de setembre).

@Pontifex: «Davant l'agreuement de les múltiples crisis convergents, polítiques i mediambientals —la fam, el clima, les armes nuclears, per esmentar-ne algunes—, el nostre compromís per la pau és més necessari i urgent que mai» (4 de setembre).

@Pontifex: «Tots tenim oïdes, però moltes vegades no som capaços d'escoltar. De fet, hi ha una sordesa interior, pitjor que la física, és la sordesa del cor, que avui podem demanar-li a Jesús que toqui i sani» (5 de setembre).

Els catequistes ocupen Montserrat

Del divendres 19 al diumenge 21 de novembre, Montserrat ha acollit les XIII Jornades de Formació per a Catequistes que organitza el Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC). En aquesta edició, tres-cents catequistes es van aplegar per aprofundir en la nova metodologia de catequesi que s'està implementant, centrada en el «fes i confia».

Per explicar aquest nou mètode, les jornades van comptar amb conferències a càrrec de Mons. Antoni Vadell, bisbe president del SIC; Mn. Joan Àguila, director del SIC; Jordi Massegú, responsable de Life Teen Espanya; i el P. Ignasi Fossas, monjo benedictí de Montserrat.

La nova proposta catequètica pretén que els infants experimentin la fe a partir de les seves vivències, el joc i la participació de les famílies. En aquesta mateixa línia, l'abat P. Manel Gasch va animar els catequistes a traslladar «l'experiència personal cristiana» als infants i a les seves famílies.

Durant les jornades es va presentar la nova pàgina web del SIC, un espai on es podran aconseguir diversos materials per a les catequesis, però també per a la formació dels catequistes.

En la jornada de cloenda, el bisbe Agustí Cortés va presidir l'eucaristia, que coincidia amb la festivitat de Jesucrist, Rei de l'univers. Vinculant aquesta celebració, amb l'evangeli del dia i el servei dels catequistes, a la seva homilia el bisbe Agustí va re-

cordar que «la transmissió de la fe no és una qüestió de lliçons o sermons, és una qüestió que "s'encomana". Jesús, és testimoni de la veritat, més que mestre de la veritat». De tal manera, la invitació que feia als catequistes era la de ser testimonis de la veritat de Jesús, del bé i de la bellesa.

La possibilitat de realitzar enguany aquestes jornades ha estat un motiu de joia afegit, ja que l'any

passat no va ser possible per la pandèmia. La delegada diocesana de catequesi de Sant Feliu de Llobregat reconeixia que la Covid-19 ha afectat també a la catequesi i per això, el fet de reunir-se ara a Montserrat, ha afegit un valor afectiu vers la Mare de Déu: «Quan els nens es fan mal diuen "mama"; els cristians quan diem "mama" mirem a la Mare de Déu i sota la seva protecció ens hem aixoplugat.»

Pregàries d'exèquies dirigides per laics

Des de fa un temps, s'ha identificat la manca de recursos humans per atendre convenientment les peticions de celebrar una cerimònia religiosa de comiat per a un difunt en alguns tanatoris. Això ha portat a plantejar des del Bisbat

de Sant Feliu, la conveniència de realitzar una formació adequada a tals efectes, adreçada a laics i laiques, que puguin celebrar les exèquies o funerals, a més dels preveres i els diaques, és a dir, dels ministres ordenats.

Per aquest motiu, des de l'Escola Diocesana de Teologia i la Delegació de Pastoral Sacramental i Litúrgia, s'ha elaborat un programa de formació, amb continguts teològics, litúrgics i pastorals, organitzat en quatre sessions entre els mesos de novembre i gener, per tal de capacitar els participants a conduir aquestes celebracions tan importants en el moment de comiat d'una persona, especialment per a la família.

El 17 de novembre va tenir la primera d'aquestes sessions, de caràcter introductori, en la qual van participar 12 candidats, provinents de sis arxiprestats diferents. En acabar aquest curs formatiu, rebran una benedicció i un encàrrec pastoral per començar a desenvolupar aquest servei al si de l'Església.

AGENDA

Segon diumenge d'Advent a la Catedral. Avui, 5 de desembre, a les 19 h, eucaristia presidida pel bisbe Agustí a la Catedral de Sant Llorenç.

Trobada de mestres i professors de religió. La Delegació diocesana d'Ensenyament convoca els docents cristians per al dissabte 11 de desembre, de les 11 a les 14 h, a la Casa de l'Església, en la seva reunió trimestral.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

6. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Is 35,1-10 / Sl 84 / Lc 5,17-26]. Sant Nicolau (s. IV), bisbe de Mira (Lícia), venerat a Bari (s. X); sant Pere Pasqual, bisbe de Jaén i mr. (mercedari); sant Fortià, innocent mr. venerat a Torelló; santa Asel·la, vg.; santa Carme Sallés (Vic, 1848 - Madrid, 1911), fund. Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyament (RCM).

7. □ Dimarts [Is 40,1-11 / Sl 95 / Mt 18,12-14]. Sant Ambrós o Ambrosi (†397), bisbe de Milà i dr. de l'Església; sant Eutiquià, papa (275-283) i mr.; santa Fara, abadessa.

8. □ Dimecres [Gn 3,9-15.20 / Sl 97 / Ef 1,3-6.11-12 / Lc 1,26-38]. Im-

maculada Concepció de la Verge Maria, anomenada també la Puríssima; sant Eucari, bisbe; sant Romaric, abat; santa Ester, reina bíblica (llibre del s. II aC).

9. ■ Dijous [Is 41,13-20 / Sl 144 / Mt 11,11-15]. Sant Restitut, mr.; sant Pere Fourier, prev., fund.; santa Leocàdia (Llogaia o Llocaia), vg. i mr.; santa Valèria, vg. i mr.; sant Joan Dídac Cuahtlatotzin.

10. ■ Divendres [Is 48,17-19 / Sl 1 / Mt 11,16-19]. Santa Eulàlia (o Eulària) de Mèrida, vg. i mr. (s. III); Mare de Déu de Loreto (1294), patrona de l'aviació; santa Júlia, vg. i mr.; sant Melquíades, papa (africà, 311-314) i mr.; sant Gregori III, papa (siríac, 731-

741); beat Jeroni de Sant'Angelo in Vado, prev. mínim.

11. ■ Dissabte [Sir 48,1-4.9-11 / Sl 79 / Mt 17,10-13]. Sant Damas I, papa (hispanic, 366-384), venerat a Argelaguer; sant Pau de Narbona, bisbe; sant Sabí, bisbe; sant Daniel Estilita, monjo siríac; santa Ida, vg.; santa Maria Meravelles de Jesús, vg.

12. ■ Diumenge vinent, III d'Advent (lit. hores: 3a setm.) [So 3,14-18a / Sl 12 / Fl 4,4-7 / Lc 3,10-18]. Santa Joana Francesca de Chantal (1572-1641), rel. viuda, fund. saleses a Annecy (1610); Mare de Déu de Guadalupe (Mèxic); sant Sinesi, mr.; beat Jaume de Viterbo, bisbe agustinian.

Diumenge II d'Advent (C)

COMENTARI

«Tothom veurà la salvació de Déu»

El naixement de Crist és motiu d'una immensa alegria. Per això l'evangeli, en anunciar-nos la pròxima arribada del Messies amb la presència del precursor pren un to molt solemne; esmenta des de l'emperador als grans sacerdots: *L'any quinzè del regnat de l'emperador Tiberi, mentre Ponç Pilat era procurador de la Judea... durant el pontificat d'Anàs i Caifàs, Joan rebé la paraula de Déu al desert i anà per tota la comarca predicant un baptisme de conversió.* I després concreta aquesta conversió: *Obriu una ruta al Senyor; s'alçaran les fondalades, s'abaixaran les muntanyes, el terreny escabrós serà una vall.* És a dir, cal treure tot orgull, omplir tota desconfiança, buscar la igualtat entre tots, rebre el baptisme de conversió que predica. I així arribarà la salvació definitiva no solament per al poble d'Israel sinó per a tot el món: *Tothom veurà la salvació de Déu.* Aquesta arribada del Salvador omple de goig tot el món. La primera lectura parla també de la joia de Jerusalem: *Engalana't per sempre, vesteix-te amb el mantell de la bondat de Déu. Déu farà que es vegi pertot arreu la teva resplendor.* Aquesta alegria, en aquest cas, ve motivada pel retorn de tots els exiliats: *Ara Déu te'ls retorna portats gloriósament com en un tron reial.* Per això demana *abaixar turons i omplir fondalades perquè Israel camini segur.* I així Déu conduirà Israel, ple d'alegria a la llum de la seva glòria, amb aquella bondat i aquell amor que li són propis. El naixement de Jesús és motiu d'immensa alegria. Pau ens diu que la seva pregària és plena de goig per tot el que han fet els filipencs per l'evangeli. I ara els demana el que pot ser la nostra preparació en aquests dies: *Que el vostre amor s'enriqueixi més i més perquè sapiguen apreciar els valors autèntics i arribeu purs al dia de Crist, carregats d'aquells fruits que donem per Jesucrist.* Aquest ha de ser el nostre camí durant l'Advent: esperar, amb profunda conversió i amb una gran alegria, l'arribada del Salvador i fer que el nostre amor creixi cada dia més.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura del llibre de Baruc (Ba 5,1-9)

Jerusalem, treu-te el vestit de dol i d'afflicció, i engalana't per sempre amb la glòria de Déu. Vesteix-te amb el mantell de la bondat de Déu, posa't al front per diadema la glòria de l'Etern. Déu farà que sota el cel es vegi pertot arreu la teva resplendor i tindràs per sempre aquest nom, que Déu t'imposarà: Possessió-pacífica-del-bé i Glòria-del-culte-a-Déu. Alça't, Jerusalem, guaita des del cim cap a l'orient i veuràs com, per ordre del Sant, es reuneixen els teus fills de llevant i de ponent; canten d'alegria recordant l'obra de Déu. Quan van sortir de tu, caminaven escortats d'enemics, però ara Déu te'ls retorna portats gloriósament com en un tron reial. Déu ordena que s'abaixin els turons més alts i les muntanyes perpètuas, que s'omplin les fondalades i s'anivelli la terra, perquè Israel camini segur sota la glòria de Déu. Fins els boscos i tots els arbres aromàtics faran ombra a Israel per manament de Déu. Déu conduirà Israel, ple d'alegria, a la llum de la seva glòria, amb aquella bondat i aquell amor que li són propis.

▶ Salm responsorial (125)

R. *És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem!*

Quan el Senyor renovà la vida a Sió / ho creïem un somni; / la nostra boca s'omplí d'alegria, / de crits i de rialles. R. Els altres pobles es deien: «És magnífic el que el Senyor fa a favor d'ells.» / És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, / amb quin goig ho celebrem! R.

Renoveu la nostra vida, Senyor, / com l'aigua renova l'estepa del Nègueb. / Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls, criden de goig a la sega. R.

Sortien a sembrar tot plorant, / emportant-se la llavor; / i tornaran cantant d'alegria, / duent a coll les seves garbes. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 1,4-6.8-11)

Germans, sempre que prego per vosaltres la meua oració és plena de goig pensant en tot el que heu contribuït a la causa de l'evangeli des del primer dia fins avui.

Estic segur d'una cosa: Déu, que ha començat en vosaltres un bon treball, acabarà de dur-lo a terme fins al dia de Jesucrist. Déu és testimoni de com us enyoro, a tots vosaltres, per l'amor entranyable que us té Jesucrist.

I el que jo demano en la pregària és que el vostre amor s'enriqueixi més i més, fins a vessar, ple de coneixement i de finor d'esperit, perquè sapiguen apreciar els valors autèntics i arribeu purs i sense entrebancs al dia de Crist, carregats d'aquells fruits de justícia que donem per Jesucrist, a glòria i lloança de Déu.

▶ Lectura de l'Evangelí segons sant Lluc (Lc 3,1-6)

L'any quinzè del regnat de l'emperador Tiberi, mentre Ponç Pilat era procurador romà de la Judea, Herodes era tetrarca de Galilea, Felip, el seu germà ho era d'Iturea i de la regió de Traconítida, i Lisànies ho era d'Abilena, durant el pontificat d'Anàs i Caifàs, Joan, fill de Zacaries, rebé la paraula de Déu al desert, i anà per tota la comarca del Jordà predicant un baptisme de conversió per obtenir el perdó dels pecats. Complia el que hi ha escrit al llibre del profeta Isaïes: «Una veu crida en el desert: Obriu una ruta al Senyor, aplaneu-li el camí. S'alçaran les fondalades i s'abaixaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, i el terreny escabrós serà una vall, i tothom veurà la salvació de Déu.»

▶ Lectura del llibre de Baruc (Bar 5,1-9)

Jerusalén, despójate del vestido de luto y aflicción que llevas, y vístete las galas perpetuas de la gloria que Dios te concede. Envuélvete ahora en el manto de la justicia de Dios, y ponte en la cabeza la diadema de la gloria del Eterno, porque Dios mostrará tu esplendor a cuantos habitan bajo el cielo. Dios te dará un nombre para siempre: «Paz en la justicia» y «Gloria en la piedad». En pie, Jerusalén, sube a la altura, mira hacia oriente y contempla a tus hijos: el Santo los reúne de oriente a occidente y llegan gozosos invocando a su Dios. A pie tuvieron que partir, conducidos por el enemigo, pero Dios te los traerá con gloria, como llevados en carroza real. Dios ha mandado rebajarse a todos los montes elevados y a todas las colinas encumbreadas, ha mandado rellenarse a los barrancos hasta hacer que el suelo se nivele, para que Israel camine seguro, guiado por la gloria de Dios. Ha mandado a los bosques y a los árboles aromáticos que den sombra a Israel. Porque Dios guiará a Israel con alegría a la luz de su gloria, con su justicia y su misericordia.

▶ Salmo responsorial (125)

R. *El Señor ha estado grande con nosotros, y estamos alegres.*

Quando el Señor hizo volver a los cautivos de Sión, / nos parecía soñar: / la boca se nos llenaba de risas, / la lengua de cantares. R.

Hasta los gentiles decían: / «El Señor ha estado grande con ellos». / El Señor ha estado grande con nosotros, / y estamos alegres. R.

Recoge, Señor, a nuestros cautivos / como los torrentes del Negueb. / Los que sembraban con lágrimas / cosechan entre cantares. R.

Al ir, iba llorando, / llevando la semilla; / al volver, vuelve cantando, / trayendo sus gavillas. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Flp 1,4-6.8-11)

Hermanos: Siempre que rezo por vosotros, lo hago con gran alegría. Porque habéis sido colaboradores míos en la obra del Evangelio, desde el primer día hasta hoy. Esta es nuestra confianza: que el que ha inaugurado entre vosotros esta buena obra, la llevará adelante hasta el Día de Cristo Jesús. Esto que siento por vosotros está plenamente justificado: os llevo en el corazón, porque tanto en la prisión como en mi defensa y prueba del Evangelio, todos compartís mi gracia. Testigo me es Dios del amor entrañable con que os quiero, en Cristo Jesús. Y esta es mi oración: que vuestro amor siga creciendo más y más en penetración y en sensibilidad para apreciar los valores. Así llegaréis al Día de Cristo limpios e irreprochables, cargados de frutos de justicia, por medio de Cristo Jesús, para gloria y alabanza de Dios.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 3,1-6)

En el año decimoquinto del imperio del emperador Tiberio, siendo Poncio Pilato gobernador de Judea, y Herodes tetrarca de Galilea, y su hermano Filipo tetrarca de Iturea y Traconítide, y Lisanio tetrarca de Abilene, bajo el sumo sacerdocio de Anás y Caifás, vino la palabra de Dios sobre Juan, hijo de Zacarías, en el desierto. Y recorrió toda la comarca del Jordán, predicando un bautismo de conversión para perdón de los pecados, como está escrito en el libro de los oráculos del profeta Isaías: «Voz del que grita en el desierto: Preparad el camino del Señor, allanad sus senderos; los valles serán rellenados, los montes y colinas serán rebajados; lo torcido será enderezado, lo escabroso será camino llano. Y toda carne verá la salvación de Dios.»